Biedrība LCĪVSO SUSTENTO

2024. gada pārskats

Biedrība Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija ''SUSTENTO''
Elizabetes iela 57 – 15, Rīga LV1050
40008068529, datums 02.07.2002.

Sabiedriskā labuma statuss: **aktīvs Nr. 108**

Valde: **Gunta Anča** no 24.05.2002. valdes priekšsēdētāja
Kristīne Veispule no 09.11.2020. valdes priekšsēdētājas vietniece (Biedrība Rīgas rūpju bērns)
Iveta Neimane no 24.05.2002**. valdes locekle**
Edvīns Fricis Svars no 22.05.2017. valdes loceklis (Alūksnes Invalīdu biedrība)
Kaspars Biezais 25.05.20223 **valdes loceklis** (Latvijas neredzīgo biedrība)
Ligita Liepiņa no 09.11.2020 **valdes locekle** (Ilūkstes un Daugavpils invalīdu biedrība "Ildra")
Ineta Osipoviča no 09.11.2020 **valdes locekle** (Latvijas Multiplās sklerozes asociācija)

Mērķis. **Veicināt vienlīdzīgas līdzdalības iespējas ikvienam sabiedrības loceklim, sekmējot cilvēku ar īpašām vajadzībām tiesību ievērošanu visās jomās, lai nodrošinātu pilnvērtīgu iekļaušanu sabiedrībā.**

Biedrības galvenie uzdevumi 2024. gadā:

- Cilvēku ar invaliditāti tiesību aizstāvība.
- Atbalstīt to organizāciju darbību mūsu valstī, kuru mērķi ir vērsti uz cilvēku ar invaliditāti un hroniskām saslimšanām iekļaušanas procesa veicināšanu un tiesību aizsardzību.
- Veidot starptautisku sadarbību ar citām organizācijām, kas darbojas līdzīgā jomā.
- Sabiedrības sapratnes celšana par invaliditāti.
- Latvijas cilvēku ar invaliditāti un hroniskām slimībām biedrību kapacitātes celšana.
- Sabiedrības attieksmes pret invaliditāti veidošana
- Atbalsts Ukrainas cilvēkiem ar invaliditāti Latvijā un Ukrainā.

1. Cilvēku ar invaliditāti interešu aizstāvība

Dalība Saeimas komisijās un darba grupās:

- Dalība Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas sēdēs par informācijas piekļūstamību, izglītības piekļūstamību un darba tirgus piekļūstamību cilvēkiem ar invaliditāti.
- Dalība Nevienlīdzības mazināšanas apakškomisijā par vides piekļūstamību sabiedriskām ēkām.
- Tikšanās ar Saeimas priekšsēdētāju par NVO lomu un plānotajiem pasākumiem cilvēku ar invaliditāti interešu aizstāvībā.

Dalība ministriju un pašvaldību darba grupās:

- Mobilitātes vienlīdzības un piekļūstamības konsultatīvās padomes sanāksmes (Satiksmes ministrija).
- Veselības nozares stratēģiskās padomes sanāksmes (Veselības ministrija).
- Sociālās iekļaušanas politikas koordinācijas komitejas sanāksmes (Labklājības ministrija).
- Rīgas domes konsultatīvās padomes sēdes par pakalpojumu pieejamību cilvēkiem ar invaliditāti.
- Diskusijas par asistenta profesijas standarta izstrādi un universālā dizaina ieviešanu.
- Pārstāvniecība Centrālās medicīnas ētikas komitejā.
- Dalība veselības ministrijas DigiVes padomē.
- Pārstāvniecība NEPL padomē.

Piedalīšanās un priekšlikumu sniegšana par likumdošanas izmaiņām:

- Likumprojekti par grozījumiem Invaliditātes likumā un Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā.
- Diskusijas par īpašās kopšanas pabalsta izmaiņām smagas invaliditātes gadījumā.

2. Atbalstīt to organizāciju darbību mūsu valstī, kuru mērķi ir vērsti uz cilvēku ar invaliditāti un hroniskām saslimšanām iekļaušanas procesa veicināšanu un tiesību aizsardzību

- Uzņemtas Organizācijā 3 biedrības, kas pārstāv cilvēku ar invaliditāti intereses
- Izdota un izplatīta avīze "SUSTENTO" 6 numuri 2000 eksemplāri. Avīze par dažādām cilvēkus ar invaliditāti skarošām tēmām.
- Organizēti izglītojoši semināri dalīborganizāciju biedriem par aktualitātēm iekļaujošajā izglītībā, jaunākajiem normatīvajiem aktiem labklājības un veselības jomā, mākslīgā intelekta izmantošanu.
- Regulāra informācijas nodošana dalīborganizācijām par aktivitātēm un jaunākiem likumdošanas aktiem no Labklājības un Veselības ministrijas, Saeimas Sociālo un darba

lietu komisijas, MK Memoranda padomes, dažādām ar labklājības un veselības jomām saistītām institūcijām.

3. Dalība starptautiskajās organizācijās un forumos:

- Eiropas Cilvēku ar invaliditāti foruma (EDF) vadības grupas un ģenerālās asamblejas sēdes.
- Dalība ANO dalībvalstu konferencē par ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanu.
- Tikšanās ar Eiropas Komisijas pārstāvjiem par invaliditātes stratēģiju un piekļūstamības prasību ieviešanu.
- Sadarbība ar Ukrainas nevalstiskajām organizācijām un vēstniecību par atbalstu Ukrainas iedzīvotājiem ar invaliditāti.

Dalība reģionālajās un globālajās diskusijās:

- Ziemeļvalstu ministru padomes seminārs par cilvēku ar invaliditāti drošību militāru krīžu laikā.
- Diskusijas Eiropas Reģionālajā Invaliditātes samitā par nodarbinātības un sociālās iekļaušanas jautājumiem.
- Tikšanās ar Pasaules Veselības organizācijas pārstāvjiem par rehabilitācijas sistēmas izvērtējumu Latvijā.

4. Sabiedrības sapratnes celšana par invaliditāti

- Intervijas televīzijā un presē par cilvēku ar invaliditāti tiesību un pieejamības jautājumiem.
- Dalība raidījumos un diskusijās par veselības aprūpi un pacientu tiesībām.
- Dalība darba grupās par DigiVes iedzīvotāju portāla izstrādi, taktilo vadlīniju veidošanu un pilsētbūvniecības pieejamības standartiem.
- Konsultācijas par transporta pieejamību, tostarp par eID karšu izmantošanu sabiedriskajā transportā, staciju un vilcienu piekļūstamību
- Dalība ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām dalībvalstu konferencē kā Latvijas pārstāvjiem (COSP16).
- Dalība kā runātājam sarunu festivālā “LAMPA”
- Organizētas diskusijas par pieejamību vēlēšanu procesā, banku pakalpojumu pieejamību un sabiedrisko pakalpojumu pieejamības uzlabošanu.
- Dalība Latvijas Kultūras ministrijas seminārā par kultūras piekļūstamību.

- Prezentācijas un diskusijas par vides piekļūstamību dažādos infrastruktūras projektos, tajā skaitā par Rīgas pilsētbūvniecības attīstības plāniem.

- Organizētas tikšanās ar dažādu nozaru speciālistiem par piekļūstamības nodrošināšanu sabiedrības infrastruktūrā.

- Sagatavoti 6 raidieraksti ar cilvēkiem ar invaliditāti.

5. Atbalsts Ukrainas cilvēkiem ar invaliditāti Latvijā un Ukrainā.

- Sniegas konsultācijas par invaliditātes jautājumiem, kā arī praktiska palīdzība saņemt palīglīdzekļus un medicīnisko palīdzību;

- Nosūtītas humānās palīdzības kravas ar precēm, kas nepieciešamas cilvēkiem ar invaliditāti (aprūpes līdzekļi, tehniskie palīglīdzekļi; lietas, kas nepieciešamas centriem, kuros uzturas evakuētie cilvēku ar invaliditāti),

- Notikušas apmācības Ukrainas cilvēku ar invaliditāti organizācijām "Rīgas Akadēmija". Mācībās tika apgūta ANO Konvencija "Par personu ar invaliditāti tiesībām" un ES stratēģijas invaliditātes jomā, Vieglā valoda – Ukrainas valsts pārvaldes ierēdņiem, safatavoti 15 cilvēki no Ukrainas cilvēku ar invaliditāti biedrībām par Vides piekļūstamības ekspertiem.

6. 2024.gadā realizētie projekti:

1. Līgums ar LM par valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu biedrībai 2024.gadā. Finansējums izlietots šādu Biedrības aktivitāšu īstenošanai - dalībai Ministrijas organizētās Sociālās iekļaušanas politikas koordinācijas komitejas sanāksmēs; dalībai Ministrijas izveidotajā darba grupā asistenta pakalpojuma pilnveidošanai; priekšlikumu un konsultatīvā atbalsta sniegšana Sociālās integrācijas valsts aģentūras sniegto pakalpojumu optimizācijai; dalībai citu nozaru ministriju organizētajās sanāksmēs par dažādu nozaru politiku problēmjautājumiem, kas skar personu ar invaliditāti iekļaušanu sabiedrībā; lektorus nodrošināšanai Ministrijas organizētajos semināros nozaru speciālistiem par invaliditātes jomas jautājumiem; sabiedrības informēšanas pasākumus par pieejas maiņu izpratnei par personas invaliditāti, lai veicinātu cilvēktiesībās balstītas pieejas ieviešanu īstenošanai; pārstāvniecības nodrošināšanai personas ar invaliditāti starptautiskās organizācijās, tai skaitā nodrošinot Biedrības dalību starptautiskā organizācijā "Eiropas Cilvēku ar invaliditāti forums".
2. Eiropas invaliditātes foruma (The European Disability Forum) finansēts projekts "Towards a disability-inclusive recovery and reconstruction of Ukraine " Nr. EDF UC008/2024. Projekta ietvarā tika organizētas 2 humānās palīdzības kravas, sniegtas konsultācijas cilvēkiem ar invaliditāti no Ukrainas, organizēta cilvēku ar invaliditāti organizāciju apmācība - "Rīgas Akadēmija par invaliditātes tiesībām". Mācības notika Rīgā, 20 cilvēki no cilvēku ar invaliditāti organizācijām Ukrainā. Mācību tēmas balstītas uz ANO konvenciju par cilvēku ar invaliditāti tiesībām. Projekts noslēgsies 01.03.2025
3. Eiropas Parlamenta projekts - Invaliditātes tiesības Eiropas Parlamenta vēlēšanās ("Disability Rights in the European Elections") AGREEMENT No. 101103246 PROJECT No. COMM-SUBV-2022-PAN-EU/101103246/dree. Projektā tika veidota iniciatīvas grupa,

kas motivētu cilvēkus ar invaliditāti doties uz EP vēlēšanām. Projekta ietvaros iesniegti grozījumi EP vēlēšanu likumā, kas daļēji apstiprināti, tā darot vēlēšanas pieejamākas cilvēkiem ar invaliditāti. Projekts noslēgsies 30.06.2024

4. ES programma ERASMUS+ "Lietotāju pieredzes dizaina kursa izstrāde un ieviešana augstākajā izglītībā iesaistot lietotāju testēšanā cilvēkus ar īpašām vajadzībām" INTUX - Projekta mērķis – izstrādāt un ieviest augstskolās mācību moduļus par lietotājā pieredzes dizaina veidošanu, kas ir ērts un piemērots cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Lietotajā pieredzes dizains jeb tā sauktais UX dizains ir pieredze, kas rodas lietotājam mijiedarbojoties, saskaroties ar produktu, piemēram, mājaslapā vai lietotnē esošajiem elementiem.

5. ES programma ERASMUS+ Fit2LEAD – "Līderības prasmes iekļaujošām un daudzveidīgām komandām". Projekta mērķis: Veicināt iekļaujoša darba tirgus izveidi cilvēkiem ar invaliditāti, nodrošinot iespēju apgūt līderības prasmes un vadīt iekļaujošus kolektīvus, ņemot vērā katra tā dalībnieka dažādību.

6. ES programma ERASMUS+ Esi iekļaujošs! (Be inclusive**!**). **Projekta mērķis**: Projekta galvenais mērķis ir izveidot mācību materiālu speciālistiem, kuri palīdz cilvēkiem ar invaliditāti darba meklējumos. Izveidoto materiālu varēs izmantot, motivējot potenciālos darba devējus un nodrošinot tiem zināšanas par cilvēku ar invaliditāti iekļaušanas iespējām mazos un vidējos uzņēmumos.

7. Rīgas domes projekts "DOMĀ – DARI VESELĪGI – atbalsta programma Ukrainas bēgļiem ar hroniskām slimībām". Projekta mērķis: Stiprināt Rīgā dzīvojošo Ukrainas cilvēku ar invaliditāti un hroniskām saslimšanām emocionālo un informatīvo atbalstu, nodrošinot prevenciju un veicinot iespēju saņemt atbilstošu psiholoģisko atbalstu un veselības pakalpojumus, tādējādi veicinot sociālo iekļaušanos sabiedrībā.

8. Eiropas invaliditātes foruma (The European Disability Forum) finansēts projekts "Towards a disability-inclusive recovery and reconstruction of Ukraine ".Projekta mērķis: Sniegt atbalstu cilvēkiem ar invaliditāti Ukrainā, sagadājot humāno palīdzību un organizējot semināru Ukrainas cilvēku ar invaliditāti pārstāvjiemLīderības prasmes iekļaujošam un dažādībā balstītā komandā Fit2LEAD (Agile Leadership skills for inclusive and diverse teams) 2023-1-AT01-KA220-ADU-000159508. Projektā tiek veikts pētījums un izstrādāti materiāli par cilvēku ar invaliditāti līderību darba tirgū. Sadarbībā ar Austriju (vadošā), Portugāli, Grieķiju. 2023 - 2025.g.

9. "INtroducing training on user Testing with people with disabilities into UX design and related higher education programmes" (project No 2022-1-LV01-KA220-HED-000087964) Projektā tiek apvienotas aplikāciju izstrādātāju un cilvēku ar dažādu invaliditāti intereses, lai nodrošinātu, ka aplikācijas ir ērti izmantojama cilvēkiem ar dažādu invaliditāti. Tiek izstrādātas programmas studentu apmācībai kā testēt aplikāciju pieejamību ar lietotājiem, kuriem ir invaliditāte. Sadarbība ar :. Biznesa augstskolas Turība (Latvija) – vadošais partneris ; Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija SUSTENTO (Latvija); Mariboro Universitāte (Slovēnija); Madrides politehniskā Universitāte (Spānija); Seviļas autisma asociācija (Spānija); Slovēnijas Invaliditātes organizāciju nacionālā padome (Slovēnija; Funka Nu AB (Zviedrija) 2023 - 2025 gads.

10. "Esiet iekļaujošs!" - Be Inclusive KA220-VET-CF93ED64. projekta pamatā ir mācību produktu izveide, kas var tikt izmantoti darba atrašanas apmācītājiem, lai motivētu potenciālos darba devējus un nodrošinātu tiem sākotnējo zināšanu. Materiāls tiks izstrādāts digitālai un vieglai izmantošanai, kā arī veidā, kas ļauj reflektēt stereotipus. Partneri - Vācija - vadošais partneris; Austrija, Beļģija, Slovēnija, Itālija, 2023 – 2024 .12.

11. Rīgas pilsētas Sabiedrības integrācijas programmas projekts "Veselības tilti" – atbalsta programma bēgļiem ar hroniskām slimībām.

7. Finanšu pārskats:

Ieņēmumu un izdevumu pārskats (IIP)

Posteņa nosaukums	Rindas kods	Pārskata gada beigās	Iepriekšējā pārskata gada beigās
I. Biedru nauda, iestāšanās nauda un citas gadskārtējās iemaksas	10	20	460
II. Saņemtie ziedojumi un dāvinājumi	20	1 363	52 555
IV. Saņemtās dotācijas un subsīdijas	40	30 000	36 000
V. No Eiropas Savienības fondiem, Eiropas Ekonomikas zonas fondiem un citiem ārvalstu fondiem saņemtais finansējums	50	299 177	216 343
VI. Ieņēmumi no saimnieciskās darbības	60	3 640	0
VII. Citi ieņēmumi	70	24 907	29 926
VIII. Ieņēmumi kopā	80	359 107	335 284
IX. Izdevumi	90	286 787	252 023
(1) Izdevumi, izņemot izdevumus saimnieciskās darbības veikšanai	100	283 147	252 023
1. Atbalsta maksājumi personām	110	24 133	0
2. Materiālu izdevumi	120	27 171	0
3. Darba samaksa	130	121 963	127 641
4. Sociālās apdrošināšanas un nodrošinājuma maksājumi	140	29 514	30 299
5. Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums un norakstīšana	150	2 505	2 265
6. Citi izdevumi	160	77 861	91 818
(2) Izdevumi saimnieciskās darbības veikšanai	170	3 640	0
3. Darba samaksa	200	2 945	0
4. Sociālās apdrošināšanas un nodrošinājuma maksājumi	210	695	0
XI. Izdevumi kopā	250	286 787	252 023
XII. Ieņēmumu un izdevumu starpība	260	72 320	83 261

Ziedojumu un dāvinājumu pārskats (ZDP)

Posteņa nosaukums	Rindas kods	Pārskata gada beigās	Iepriekšējā pārskata gada beigās
I. Atlikums pārskata gada sākumā (kopsumma), tai skaitā:	10	7 909	0
- bezskaidra nauda	30	7 909	0
2. Mērķziedojumi (noteiktiem mērķiem),	70	7 909	0
II. Pārskata gadā saņemto ziedojumu un dāvinājumu kopsumma, tai skaitā:	90	1 363	52 555
- skaidrā nauda	100	298	0
- bezskaidra nauda	120	1 065	52 242
- mantisks ziedojums vai dāvinājums (naudas izteiksmē).	130	0	313
1. Vispārīgie ziedojumi (neierobežotai lietošanai):	140	1 363	42 333
1.1. Latvijas Republikā reģistrētās juridiskās personas,	150	0	40 000
1.3. fiziskās personas (rezidenti),	170	1 065	1 155
1.5. anonīmi (nezināmi) ziedotāji un dāvinātāji,	190	298	1 178
2. Mērķziedojumi (noteiktiem mērķiem):	210	0	10 222
2.1. Latvijas Republikā reģistrētās juridiskās personas,	220	0	313
2.3. fiziskās personas (rezidenti),	240	0	2 000
2.6. citi ziedotāji.	270	0	7 909
III. Ziedojumu un dāvinājumu izlietojuma kopsumma:	280	3 542	44 646
1. Vispārīgo ziedojumu (neierobežotai lietošanai),	290	1 363	42 333
tai skaitā anonīmo ziedojumu un dāvinājumu izlietojums:	300	298	1 178
1.1. statūtos paredzētajiem mērķiem un uzdevumiem:	310	1 363	31 171
1.1.1. sabiedriskā labuma darbībai,	320	1 363	31 171
1.2. administratīvajiem izdevumiem,	340	0	7 050
1.3. pārējiem saimnieciskās darbības izdevumiem.	350	0	4 112
2. Mērķziedojumu (noteiktiem mērķiem),	360	2 179	2 313
2.1. statūtos paredzētajiem mērķiem un uzdevumiem:	380	2 179	2 313
2.1.1. sabiedriskā labuma darbībai,	390	2 179	2 313
IV. Atlikums pārskata gada beigās (kopsumma), tai skaitā:	430	5 730	7 909
- bezskaidra nauda	450	5 730	7 909
2. Mērķziedojumu (noteiktiem mērķiem),	490	5 730	7 909